

95/12

**Kontrolní závěr z kontroly hospodaření s účelovými prostředky
vyčleněnými ze státního rozpočtu na požární ochranu**

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 1995 pod č. 95/12.

Cílem kontroly bylo prověřit účelovost a hospodárné využití prostředků státního rozpočtu pro vyrovnání rozpočtů okresních úřadů (dále jen "OkÚ") a obcí ve formě účelové dotace na činnost hasičských záchranných sborů okresů (dále jen "HZS").

Kontrolu provedli v období od dubna do září roku 1995 kontrolaři z odboru obrany, bezpečnosti a veřejné správy a oblastních odborů NKÚ v Brně, Českých Budějovicích, Mostě, Olomouci, Plzni a Táboře.

Kontrola byla provedena u Ministerstva vnitra, Ministerstva financí, OkÚ a HZS Blansko, České Budějovice, Hodonín, Chomutov, Jindřichův Hradec, Kroměříž, Pelhřimov, Plzeň - jih, Prostějov, Rokycany a Teplice.

HZS jsou od 1. ledna 1995 příspěvkové organizace zřízené OkÚ na základě zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Jejich právními předchůdci byly příspěvkové organizace, které pod názvem Správa a útvar Sboru požární ochrany okresu (dále jen "okresní správa PO") zřídily OkÚ k 1. lednu 1991. Kontrolované období zahrnovalo kontrolu čerpání účelové dotace na Sborny PO okresů pro rok 1994 a hospodaření složek PO s vybraným svěřeným majetkem státu a prostředky státního rozpočtu za rok 1994 a za období přechodu na komplexní realizaci ustanovení zákona č. 203/1994 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o PO.

Proti kontrolním protokolům podaly námitky Ministerstvo financí a HZS Chomutov. O námitkách bylo rozhodnuto vedoucími skupin kontrolujících.

S e n á t N K Ú (ve složení: Ing. Ladislav Zeman - předseda, Ing. Karel Bidlo, JUDr. Jan Holeček a Ing. Alexandr Růžek - členové) na svém zasedání dne 8. ledna 1996

s c h v á l i l usnesením č. 95/12/181
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

I. Činnost orgánů státní správy

Při hospodaření s účelovými prostředky vyčleněnými ze státního rozpočtu na požární ochranu (dále jen "PO") a při řízení a ovlivňování této činnosti u HZS byla kontrolami zjištěna nedostatečná aplikace právních předpisů v těchto oblastech:

1. Legislativní zabezpečení - zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů:

a) V souladu s ustanovením § 24, kde je uvedeno:

"Ministerstva pečují o náležitou právní úpravu věcí patřících do působnosti České republiky; připravují návrhy zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů; dbají o zachování zákonnosti v okruhu své působnosti a činí podle zákonů potřebná opatření k nápravě."

nepostupovaly Ministerstvo vnitra (dále jen "MV") a Ministerstvo financí (dále jen "MF").

MV jako ústřední orgán státní správy na úseku PO nezajistilo komplexní právní úpravu k optimálnímu využívání prostředků státního rozpočtu určených pro PO. Aktivně se účastnilo na zřízení okresních správ PO jako příspěvkových organizací a tím se podílelo na vzniku rozporu se zákonem č. 133/1985 Sb. Ustanovení tohoto zákona prakticky vylučovala možnost aplikace příslušných právních předpisů platných pro příspěvkové organizace okresními správami PO. Např. nepřipouštěla možnost poskytování služeb a prací za úplatu a tím neumožňovala plnit původní záměr vedoucí ke zřízení těchto příspěvkových organizací, tj. podnikatelskou činností snížit požadavky na prostředky státního rozpočtu. Tento stav trval až do 1. 1. 1995, kdy nabyla účinnosti novela, tj. zákon č. 203/1994 Sb. MV svou nečinností na úseku péče o právní úpravu věcí patřících do jeho působnosti způsobilo, že nejen vznikl, ale i dlouhodobě přetrvával rozdíl mezi platnou právní úpravou na úseku PO a novou právní situací související se vznikem příspěvkových organizací.

MF jako ústřední orgán státní správy mj. pro státní rozpočet, finanční hospodaření, finanční kontrolu a účetnictví tolerovalo nesoulad mezi ekonomickým zabezpečením činnosti okresních správ PO, jako příspěvkových organizací a platnou právní úpravou hospodaření příspěvkových organizací. Např. příspěvkové organizace mají povinnost odpisovat veškerý majetek, ale okresním správám PO nebylo umožněno získat svou činností potřebné prostředky.

b) V souladu s ustanovením § 20, kde je mj. uvedeno:

"Ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy ... plní v okruhu závazných právních předpisů."

nepostupovalo MV.

MV nezabezpečilo v období od 1. 1. 1995, kdy nabyl účinnosti zákon č. 203/1994 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o PO, do září 1995 při plnění svých úkolů vyplývajících z postavení ústředního orgánu stát-

ní správy na úseku PO včasnou návaznost nových právních (i resortních) předpisů na tuto novelu.

2. Hospodaření s rozpočtovými prostředky - zákon č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon"), vyhláška MF ČR č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací (dále jen "vyhláška"), nařízení vlády ČR č. 79/1994 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ozbrojených sil, bezpečnostních sborů a služeb, orgánů celní správy, příslušníků Sboru PO a zaměstnanců některých dalších organizací (dále jen "služební platový řád").

a) Ustanovení § 5 odst. 2 zákona, kde je uvedeno:

"Na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace, a to za podmíněk stanovených zásadami dotační politiky. Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky."

porušilo MF.

MF neurčilo OkÚ jako příjemcům účelové dotace na Sboru PO podmínku, že musí dodržovat zásady dotační politiky (a jaké), a že jsou povinni dotaci zúčtovat po ukončení roku se státním rozpočtem. Zúčtování dotace od OkÚ nepožadovalo.

b) Ustanovení § 31 odst. 2 písm. a), c), e) zákona, kde je mj. uvedeno:

"Zřizovatel vydá o vzniku organizace zřizovací listinu, která musí obsahovat:

a) označení zřizovatele, ... ,

c) vymezení základního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti, ... ,

e) vymezení majetku, k němuž má organizace právo hospodaření, ... "

porušily OkÚ Chomutov, Rokycany a Teplice.

OkÚ Chomutov nevymezil Okresní správě PO Chomutov ve zřizovací listině základní účel a tomu odpovídající předmět činnosti a vymezení majetku, k němuž má právo hospodaření.

OkÚ Rokycany provedl vymezení majetku Okresní správě PO Rokycany ve zřizovací listině jen obecně a bez uvedení konkrétních údajů o movitém i nemovitém majetku. Nezabezpečil po právní stránce dořešení užívání objektu, který je sídlem HZS a je dosud majetkem města Rokycany.

OkÚ Teplice nevymezil Okresní správě PO Teplice ve zřizovací listině (ani v rozhodnutích přednosty OkÚ) základní účel organizace a tomu odpovídající předmět činnosti. Nevymezil jí majetek, k němuž má právo hospodaření.

c) Ustanovení § 31 odst. 5 zákona, kde je mj. uvedeno:

"Zřizovatel je povinen zabezpečit oznámení o zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení, případně zrušení rozpočtové nebo příspěvkové organizace v Ústředním věstníku České republiky, ...",

porušily OkÚ Hodonín, Chomutov, Plzeň-jih, Rokycany a Teplice.

OkÚ Hodonín, Chomutov, Plzeň-jih, Rokycany a Teplice v roce 1995 nezabezpečily oznámení o zřízení příspěvkové organizace HZS svého okresu v Ústředním věstníku ČR.

d) Ustanovení § 16 odst. 4 vyhlášky, kde je mj. uvedeno:

"V návaznosti na závazně stanovené ukazatele v odstavci 1 a odstavci 2 stanoví zřizovatel příspěvkové organizaci rovněž hospodářský výsledek, ... ,

porušily OkÚ Blansko, Hodonín, Chomutov a Teplice.

OkÚ Blansko, Hodonín, Chomutov a Teplice nestanovily okresním správám PO hospodářský výsledek pro rok 1994.

e) Ustanovení § 2 odst. 1 a odst. 2 služebního platového řádu, kde je mj. uvedeno:

"Zaměstnanec se zařadí na základě funkce, do které byl ustanoven, nebo na základě druhu práce sjednaného v pracovní smlouvě a v jejich rámci na něm požadovaných nejnáročnějších prací ... do platové třídy podle katalogu prací uvedeného v příloze č. 1, ..."

"Vedoucí zaměstnanec se zařadí do platové třídy, ve které jsou v katalogu zařazeny nejnáročnější práce jemu podřízených a jím odborně řízených zaměstnanců nebo nejnáročnější práce jím vykonávané."

porušilo MV.

MV zařadilo z příslušníků Hlavní správy Sboru PO MV v roce 1994 do dvanácté platové třídy jen náčelníka a v roce 1995 na ředitelství HZS ČR nezařadilo do této třídy nikoho. V katalogu prací (příloha č. 1 k služebnímu platovému řádu) je charakteristika činností pro dvanáctou platovou třídu uvedena a dle zákona na tyto činnosti nikdo jiný, než příslušníci zařazení na ředitelství HZS ČR nevykonává.

II. Hospodaření HZS

V hospodaření HZS bylo provedenými kontrolami zjištěno porušení právních předpisů v těchto oblastech:

1. Hospodaření s rozpočtovými prostředky - zákon č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve

znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon"), vyhláška MF ČR č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací (dále jen "vyhláška").

a) Ustanovení § 5 odst. 2 zákona, kde je mj. uvedeno:

"Na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace, a to za podmínek stanovených zásadami dotační politiky."

(když Zásady pro poskytování a čerpání prostředků státního rozpočtu na pořizování investičního majetku, vydané MF č. j.: 113/1679/94, mj. v čl. 2 odst. 4 stanoví: *"Při pořizování investičního majetku s účastí investičních výdajů státního rozpočtu mohou právnické a fyzické osoby poskytovat zálohy zhotovitelům díla ..., a to do výše 10 % z objemu investičních výdajů stanovených pro každý rok výstavby."*, jejichž závaznost pro HZS jim byla sdělena dopisy MV a MF),

porušil HZS Plzeň-jih.

HZS Plzeň-jih jako investor stavby "Výstavba požární stanice Přeštice" obdržel v roce 1994 ze státního rozpočtu investiční dotaci ve výši 4,5 mil. Kč, z níž poskytl dodavateli stavebních prací zálohu ve výši celkem 745 842 Kč a překročil tím přípustných 10 % o 295 842 Kč.

b) Ustanovení § 32 odst. 3 zákona, kde je uvedeno:

"Příspěvkové organizace jsou povinny dbát, aby plnily určené úkoly a dodržely stanovené finanční vztahy ke státnímu rozpočtu republiky, případně rozpočtu svého zřizovatele.",

ustanovení § 22 odst. 2 a § 23 odst. 1 vyhlášky, kde je o fondu reprodukce základních prostředků a o rezervním fondu uvedeno:

"Prostředků fondu se používá:

- a) k financování investic,
- b) k poskytování prostředků jiným organizacím v rámci uzavřených smluv o společné investiční činnosti,
- c) k úhradě splátek investičních úvěrů a půjček,
- d) jako doplňkového zdroje financování oprav a udržování základních prostředků po zabezpečení investičních potřeb organizace."

"Zdrojem fondu je příděl ze zlepšeného hospodářského výsledku. Dalšími zdroji mohou být finanční dary včetně devizových.",

porušil HZS Blansko.

HZS Blansko nedodržel stanovené finanční vztahy k rozpočtu svého zřizovatele. V roce 1994 překročil závazný ukazatel "věcné náklady" o 620 000 Kč a v důsledku toho dosáhl záporný hospodářský výsledek.

V březnu 1995 z fondu reprodukce investičního majetku převedl do rezervního fondu 553 000 Kč a následně z něj záporný hospodářský výsledek kryl.

c) Ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky, kde je mj. uvedeno:

"Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby ... plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejehospodárnějším způsobem ... Rozpočtové prostředky může používat jen k účelům, pro které byly určeny, a to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech ... jen do výše stanovené ve státním rozpočtu republiky nebo rozpočtu zřizovatele, a to v mezích závazných ukazatelů a v souladu s věcným plněním."

(když ustanovení § 17 odst. 1 vyhlášky k problematice závazných ukazatelů uvádí: *"Zřizovatel poskytuje příspěvkové organizaci příspěvek na činnost, tj. příspěvek k úhradě její provozní činnosti včetně výdajů na opravy a údržbu základních prostředků ..."*),

porušily HZS České Budějovice, Chomutov, Kroměříž a Prostějov.

HZS České Budějovice použil v letech 1993 a 1994 prostředky z příspěvku na činnost organizace na vybudování sauny v celkové částce 67 083 Kč a v roce 1994 k financování dodávek dalších prací a zařízení investičního charakteru v celkové částce 304 528 Kč.

HZS Chomutov použil prostředky z příspěvku na činnost organizace získané od zřizovatele k financování investice - modernizace vytápění budovy, v celkové částce 378 097 Kč.

HZS Kroměříž použil v roce 1994 prostředky z příspěvku na činnost organizace k financování investic - např. modernizaci počítačů a zateplení budovy v celkové částce 69 844 Kč.

HZS Prostějov použil v letech 1993 a 1994 prostředky z příspěvku na činnost organizace k pořízení hmotného investičního majetku a jeho technickému zhodnocení - např. výpočetní technika a odsávač FT 100 v celkové částce 225 162 Kč.

2. Hospodaření s majetkem státu - zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (dále jen "katastrální zákon"), vyhláška FMF č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem (dále jen "vyhláška"), ve znění pozdějších předpisů.

a) Ustanovení § 10 odst. 1 písm. d) katastrálního zákona, kde je mj. uvedeno:

"Vlastníci a jiní oprávnění jsou povinni ...,

d) ohlásit katastrálnímu úřadu změny údajů katastru týkající se jejich nemovitostí a to do 30 dnů ode dne jejich vzniku a předložit listinu, která změnu dokládá; ...",

porušily HZS Blansko, Hodonín a Prostějov.

HZS Blansko neohlásil katastrálnímu úřadu změnu svého názvu a dalších skutečností v souvislosti s vlastnickými a jinými věcnými právy, přestože zřizovací listinou ke dni 1. 1. 1995 na něj přešlo právo hospodaření s nemovitým majetkem. Pozemky, na kterých jsou umístěny objekty o celkové hodnotě 7 681 000 Kč užívané HZS (víceúčelové zařízení, garáže speciální techniky, sušící věž), jsou dosud označeny jako orná půda či staveniště a vedeny na listu vlastnictví města Blanska.

HZS Hodonín neohlásil katastrálnímu úřadu změnu svého názvu a dalších skutečností v souvislosti s vlastnickými a jinými věcnými právy, přestože zřizovací listinou ke dni 1. 1. 1995 na něj přešlo právo hospodaření s nemovitým majetkem o celkové hodnotě 7 961 204 Kč (budova požární stanice, garáže, pozemky o výměře 0,79 ha atd.).

HZS Prostějov neohlásil katastrálnímu úřadu změny údajů o majetku, které nastaly v souvislosti s jeho zřízením ke dni 1. 1. 1995. S částí pozemků, na nichž jsou rozmístěny objekty HZS, mají dosud zapsáno právo hospodaření OkÚ Prostějov a Bytový podnik města Prostějova.

b) Ustanovení § 6 vyhlášky, kde je mj. uvedeno:

"Organizace jsou povinny hospodařit s národním majetkem s péčí řádného hospodáře. Jsou povinny zejména:

a) národní majetek zjistit, sepsat, ocenit, pokud není stanoveno jinak a vést v předepsané evidenci ... "

porušil HZS Prostějov.

HZS Prostějov nezařadil do evidence a neúčtoval o objektu dílen a učeben vybudovaném v minulosti v akci "Z" na pozemku Bytového podniku města Prostějova. Poskytoval zaměstnancům služební motorová vozidla k dopravě pro vlastní potřebu pouze za úhradu pohonných hmot a při zapůjčení autojeřábu jim poskytoval slevy ve výši 50 % z kalkulovaných vlastních nákladů.

c) Ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky, kde je mj. uvedeno:

"O přebytečnosti nebo neupotřebitelnosti národního majetku i o způsobu naložení s ním rozhoduje písemně vedoucí organizace nebo jím písemně pověřený jiný vedoucí pracovník organizace, ... K rozhodnutí o přebytečnosti nebo neupotřebitelnosti národního majetku musí být dodatečně připojen doklad o tom, jak bylo s majetkem naloženo."

porušily HZS Pelhřimov a Jindřichův Hradec.

HZS Pelhřimov prodal v roce 1994 nábytek a osobní automobil Volha bez písemného rozhodnutí vedoucího organizace o přebytečnosti nebo neupotřebitelnosti majetku.

HZS Jindřichův Hradec prodal v roce 1994 vypalovací box, zkušebnu brzd a tři radiostanice v celkové zůstatkové hodnotě 357 350 Kč bez písemného rozhodnutí vedoucího organizace o přebytečnosti či neupotřebitelnosti tohoto majetku.

Protože ani nepožádal o výjimku vládu, zároveň tím porušil ustanovení § 45 odst. 1, 2 a 6 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů, kde je mj. uvedeno:

"Podniky nemohou uzavírat smlouvy o převodu vlastnictví majetku sloužícího k provozování jejich podnikatelské nebo jiné hospodářské činnosti, popř. sloužícího ke kulturním a sociálním potřebám, k němuž mají právo hospodaření, ..."

"Výjimky z ustanovení první věty odstavce 1 může v odůvodněných případech povolit vláda."

"Na rozpočtové a příspěvkové organizace se ustanovení odstavců 1 a 2 vztahují, jen pokud jde o úplatné převody majetku s výjimkou pozemků."

d) Ustanovení § 15 odst. 2 vyhlášky, kde je uvedeno:

"Je-li dlužník v prodlení s placením dluhu, je organizace povinna vyúčtovat a vymáhat stanovené úroky z prodlení nebo stanovený poplatek z prodlení, pokud není stanoveno právním předpisem jinak."

porušil HZS Pelhřimov.

HZS Pelhřimov nevymáhal poplatek z prodlení od firem UNIST Jihlava, SSIPS Pelhřimov, B. Coufal a TJ Spartak Pelhřimov, které zaplatily faktury na celkovou částku 44 055 Kč opožděně za 1 až 11 měsíců.

e) Ustanovení § 27 odst. 1 vyhlášky, kde je uvedeno:

"Organizace jsou při nakládání se svými pohledávkami a jinými majetkovými právy povinny postupovat se stejnou péčí jako při nakládání s pohledávkami a jinými majetkovými právy státu."

porušily HZS Jindřichův Hradec a Pelhřimov.

HZS Jindřichův Hradec vymáhal úhradu za poskytnuté služby od firmy QTON FILM Praha v celkové výši 51 708 Kč pouze upomínkou. Neuplatnil právo vymáhat dlužnou částku soudní cestou a v roce 1994 rozhodl samostatně o nedobytnosti této pohledávky.

HZS Pelhřimov vymáhal úhradu za poskytnuté služby od firmy KTV Hořice v celkové výši 3 639 Kč jen upomínkou a neuplatnil právo na vymáhání dlužné částky soudní cestou. Do doby kontroly nebyl dluh zaplacen.

3. Vedení účetnictví - zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

a) Ustanovení § 3 odst. 1 a 2, kde je mj. uvedeno:

"Účetní jednotky účtují o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí (dále jen 'účetní období'); ..."

"Účetním obdobím je kalendářní rok."

porušily HZS Kroměříž, Plzeň-jih a Prostějov.

HZS Kroměříž zaúčtoval do nákladů roku 1994 cestovní náhrady ve výši 1 221 Kč za služební cesty vykonané v roce 1993. Zálohu na leasing osobního vozidla nesprávně zaúčtoval bez časového rozlišení celou částkou do nákladů roku 1994, čímž neoprávněně zvýšil náklady tohoto roku celkem o 98 786 Kč.

HZS Plzeň - jih zaúčtoval do nákladů roku 1995 vodné a stočné v celkové výši 19 443 Kč, přestože se jednalo o náklady účetního období roku 1994.

HZS Prostějov zaúčtoval tržby za výpůjčky služebních motorových vozidel zaměstnancům pro soukromou potřebu v celkové částce 1 257 Kč a cestovné v částce 1 699 Kč z roku 1993 do účetního období 1994.

b) Ustanovení § 4 odst. 2 a § 7 odst. 1, 2, 3 a 4, kde je mj. uvedeno:

"Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví účtově osnovy a postupy účtování, uspořádání položek účetní závěrky a obsahové vymezení těchto položek, ..."

"Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem."

"Účetnictví účetní jednotky je úplné, jestliže účetní jednotka zaúčtovala všechny účetní případy týkající se účetního období."

"Účetnictví účetní jednotky je vedeno průkazným způsobem, jestliže účetní jednotka účetní případy a účetní zápisy o nich doložila nebo prokázala předepsaným způsobem a inventarizovala majetek a závazky."

"Účetnictví účetní jednotky je správné, jestliže účetní jednotka s přihlédnutím ke všem okolnostem účetního případu neporušila povinnosti uložené jí tímto zákonem."

porušily HZS Blansko, České Budějovice, Hodonín, Jindřichův Hradec, Chomutov, Kroměříž, Pelhřimov, Plzeň-jih a Prostějov.

HZS Blansko v roce 1994 na vrub účtu hospodářského výsledku vyrovnal záporný hospodářský výsledek roku 1993 v celkové výši 233 567 Kč. Ten byl účetními doklady likvidován z fondu oběžných aktiv částkou 81 459 Kč a z fondu reprodukce investičního majetku částkou 152 108 Kč. Na běžném účtu, kde účtoval o pohybu veškerých peněžních prostředků, nevedl analytické členění. Neúčtoval o pohledávkách za odběrateli. O finančních darech v celkové výši 11 000 Kč nesprávně účtoval na účtu spotřeby materiálu. Neúčtoval o stavbě "Přístavba schodiště ul. Poříčí v Blansku" v pořizovací ceně 152 000 Kč, k níž měl právo hospodaření.

HZS České Budějovice v letech 1993 a 1994 účtoval o dodávkách výrobků, prací a zařízení investičního charakteru na účtech spotřeby materiálu nebo oprav a udržování. Neúčtoval o převzatých zásobách v hodnotě 63 565 Kč, které získal bezúplatným převodem od Hlavní

správy Sboru PO MV. O zůstatkové hodnotě plovoucího čerpadla, předaného jako dar městu Lišov, neúčtoval na předepsaném účtu darů, ale na účtu odpisů hmotného a nehmotného investičního majetku.

HZS Hodonín zaúčtoval finanční dar ve výši 40 000 Kč určený k pořízení ekologických hasicích pomůcek nesprávně do výnosů.

HZS Jindřichův Hradec v rozvaze k 31. 12. 1994 uvedl údaje, které nesouhlasí se stavy účtů v hlavní knize. Na účtu poskytnutých záloh na hmotný investiční majetek je v rozvaze uvedena částka 4 648 tis. Kč, ale v hlavní knize je vykázan nulový zůstatek. Neúčtoval o pozemcích o výměře 0,58 ha, ke kterým má právo hospodaření.

HZS Chomutov na účtu oprav a udržování účtoval o nákladech investičního charakteru za modernizaci vytápění budovy HZS v celkové částce 378 097 Kč.

HZS Kroměříž neúčtoval o majetku převzatém od OkÚ podle dodatku delimitačního protokolu ze dne 24. 2. 1993. O záloze na hmotný investiční majetek ve výši 30 000 Kč poskytnuté dodavateli neúčtoval na účtu poskytnutých záloh na hmotný investiční majetek, ale na účtu pořízení hmotných investic. Peníze v hotovosti přijaté od zaměstnanců oproti vystavené stvrzence, jako úhrada zaplacené rekreace, neúčtoval na účet pokladny, ale na účet FKSP.

HZS Pelhřimov účtoval o nákupu kreditních karet na odběr pohonných hmot a mazadel nesprávně na účtu poskytnutých provozní záloh.

HZS Plzeň - jih neúčtoval na účtu pozemků o pozemcích, přestože dle výpisu z katastru nemovitostí má k nim právo hospodaření. Např. kupní smlouvou ze dne 30. 10. 1992 koupil pozemky a budovy v pořizovací ceně 1 000 000 Kč a o tomto majetku účtoval souhrnně na účtu budov, hal a staveb.

HZS Prostějov účtoval v letech 1993 a 1994 o pořízení hmotného investičního majetku a o jeho technickém zhodnocení, hrazeném neoprávněně z prostředků příspěvku na činnost organizace, na účtech spotřeby materiálu nebo oprav a udržování.

c) Ustanovení § 6 odst. 3, kde je mj. uvedeno:

"Účetní jednotky jsou povinny inventarizovat majetek a závazky podle § 29."

(když ustanovení § 29 odst. 1 a 3 uvádí: *"Účetní jednotky inventarizaci ověřují ke dni řádné a mimořádné účetní závěrky, zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti."*)

"Umožňuje-li to povaha hmotného majetku kromě zásob a peněžních prostředků v hotovosti, mohou účetní jednotky provést inventarizaci v delší lhůtě, která však nesmí překročit dva roky. U peněžních prostředků v hotovosti musí účetní jednotky provést inventarizaci nejméně čtyřikrát ročně."),

porušily HZS Kroměříž, Plzeň-jih, Prostějov a Rokycany.

HZS Kroměříž neprovedl v roce 1994 inventarizaci pohledávek a závazků.

HZS Plzeň - jih neprovedl v roce 1993 inventarizaci zásob. Inventarizaci provedl jako mimořádnou až k 31. 3. 1994.

HZS Prostějov neprovedl v roce 1994 žádnou inventarizaci peněžních prostředků v hotovosti a při inventarizaci k 31. 12. 1994 neprovedl inventarizaci závazků.

HZS Rokycany v účetních obdobích let 1993 a 1994 neprovedl inventarizaci závazků.

d) Ustanovení § 19 odst. 1, kde je mj. uvedeno:

"Účetní jednotky sestavují účetní závěrku k poslednímu dni účetního období (řádná účetní závěrka) ... "

(když ustanovení § 18 odst. 1 písm. c) mj. uvádí:

"Účetní závěrku v soustavě podvojného účetnictví tvoří ...

c) příloha."),

porušily HZS Kroměříž a Prostějov.

HZS Kroměříž a Prostějov nezpracovaly předepsanou přílohu k účetní závěrce za účetní období roku 1994.

e) Ustanovení § 28 odst. 1 a 2, kde je mj. uvedeno:

"Účetní jednotky s výjimkou rozpočtových organizací odpisují hmotný majetek kromě zásob a nehmotný majetek kromě pohledávek, ..."

"Účetní jednotky podle odstavce 1 sestavují odpisový plán jako podklad k vyčíslení opravek odpisovaného majetku ...; v tomto plánu si samy určí postupy odpisování."

porušily HZS České Budějovice, Chomutov, Prostějov a Teplice.

HZS České Budějovice v roce 1994 neprováděl odpisy budov v pořizovací ceně 3 776 321 Kč, ani dalšího hmotného investičního majetku bezúplatně převzatého od Hlavní správy PO v pořizovací ceně 737 393 Kč a jeho zůstatkovou hodnotu nesprávně vynuloval jednorázovým stoprocentním odpisem.

HZS Chomutov neprováděl odpisy hmotného investičního majetku, který v pořizovacích cenách 1 853 831 Kč a 70 112 Kč obdržel bezúplatným převodem od Hlavní správy PO v letech 1993 a 1994 a jeho zůstatkovou hodnotu nesprávně vynuloval.

HZS Prostějov prováděl v roce 1994 odpisy pouze u některých položek hmotného investičního majetku. Celková výše odpisů činila pouze 0,49 % z jeho celkové hodnoty.

HZS Teplice neprováděl odpisy hmotného investičního majetku, který v pořizovacích cenách 668 119 Kč a 341 449 Kč, obdržel bezúplatným převodem od Hlav-

ní správy PO v letech 1993 a 1994 a jeho zůstatkovou hodnotu nesprávně vynuloval.

f) Ustanovení § 30 odst. 1, kde je mj. uvedeno:

"Skutečné stavy majetku a závazků se zjišťují inventurou fyzickou u majetku hmotné povahy, popřípadě nehmotné povahy, nebo dokladovou u závazků a u ostatních složek majetku, u nichž nelze provést fyzickou inventuru; tyto stavy se zaznamenávají v inventurních soupisech, ..."

porušily HZS Blansko, České Budějovice a Kroměříž.

HZS Blansko neprovedl v roce 1993 dokladovou inventuru pohledávek, i když faktury byly zaevidovány v knize odeslaných faktur.

HZS České Budějovice v zápisu o provedené inventarizaci ke dni 31. 12. 1994 nevyčíslil inventarizační rozdíl ve výši 160 674 Kč, který vznikl následkem krádeže.

HZS Kroměříž v roce 1994 do inventurních soupisů nezaznamenal pozemky, k nimž má od roku 1993 právo hospodaření.

g) Ustanovení § 30 odst. 2, kde je mj. uvedeno:

"Fyzickou inventuru hmotného majetku, kterou nelze provést ke dni účetní závěrky, lze provádět v průběhu posledních tří měsíců účetního období, popřípadě v prvním měsíci následujícího účetního období. Přitom se musí prokázat stav hmotného majetku ke dni účetní závěrky údaji fyzické inventury opravenými o přírůstky a úbytky uvedeného majetku za dobu od ukončení fyzické inventury do konce účetního období, ..."

porušil HZS Hodonín.

HZS Hodonín vydal pokyn k provedení inventurace majetku a závazků, ve kterém stanovil termín provedení inventurace cenin, pokladní hotovosti, pohledávek a závazků k 30. 11. 1994. Inventura skutečně proběhla k tomuto dni, avšak oprava údajů o přírůstky a úbytky k datu účetní závěrky, tj. k 31. 12. 1994, nebyla provedena.

h) Ustanovení § 30 odst. 3, kde je uvedeno:

"Inventarizační rozdíly vyúčtují účetní jednotky do účetního období, za které se inventarizací ověřuje stav majetku a závazků."

porušil HZS Prostějov.

HZS Prostějov neprovedl vyúčtování inventarizačních rozdílů k 31. 12. 1994 v celkové zjištěné částce 151 898 Kč.

4. Ostatní - zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech (dále jen "zákon"), nařízení vlády ČR č. 255/1992 Sb., o pla-

tových poměrech příslušníků Sboru požární ochrany České republiky, nařízení vlády ČR č. 79/1994 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ozbrojených sil, bezpečnostních sborů a služeb, orgánů celní správy, příslušníků Sboru PO a zaměstnanců některých dalších organizací (dále jen "služební platový řád") a Výměr MF ČR č. 01/94, kterým se vydává seznam zboží s regulovanými cenami, vydaný na základě ustanovení § 10 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, a § 2 odst. 2 zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen (dále jen "Výměr"), Cenový věstník částka 33/1993.

a) Ustanovení § 3 odst. 3 zákona, kde je mj. uvedeno:

"Zaměstnavatel poskytuje zaměstnanci plat podle tohoto zákona, ... vnitřního platového předpisu, popřípadě pracovní smlouvy nebo jiné smlouvy ...",

porušily HZS Chomutov a Teplice.

HZS Chomutov v roce 1994 vyplatil čtyřem příslušníkům osobní příplatky vyšší celkem o 51 042 Kč oproti jejich výši stanovené v platových výměrech.

HZS Teplice v roce 1994 vyplatil osmi příslušníkům osobní příplatky vyšší celkem o 88 223 Kč oproti jejich výši stanovené v platových výměrech. Obdobně v roce 1994 vyplatil vyšší zvláštní příplatky šestnácti příslušníkům celkem o 64 269 Kč.

b) Ustanovení § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 255/1992 Sb., kde je mj. uvedeno:

"Zaměstnanec se zařadí do jednoho z deseti platových stupňů v závislosti na délce praxe započtené zaměstnavatelem podle § 5 ...",

porušil HZS Prostějov.

HZS Prostějov započtl jedné příslušnici do doby započitatelné praxe "jinou praxi" v plném rozsahu, čímž došlo k jejímu neoprávněnému zařazení do vyššího platového stupně a vyplacení vyššího platu za dobu od 1. 5. 1992 do 31. 3. 1994 celkem o 15 460 Kč.

c) Ustanovení § 7 odst. 1 služebního platového řádu, kde je uvedeno:

"Zaměstnanci, který dosahuje velmi dobrých pracovních výsledků nebo kvalitně plní větší rozsah pracovních úkolů než ostatní zaměstnanci, může zaměstnavatel poskytovat osobní příplatek až do výše 40 % platového tarifu desátého platového stupně v platové třídě, do které je zaměstnanec zařazen.",

porušil HZS Teplice.

HZS Teplice stanovil sedmi příslušníkům, kteří byli zařazeni do sedmé až deváté platové třídy, vyšší osobní příplatky a v roce 1994 jim neoprávněně vyplatil 28 056 Kč.

d) Ustanovení části II. - Seznam zboží, u něhož se uplatňuje věcné usměrňování cen, položky 11 Výměru, kde je mj. uvedeno:

"Stavby, stavební objekty, provozní soubory, stavební a montážní práce, dodávky strojů a zařízení a projektové práce financované za účasti státního rozpočtu a za účasti prostředků poskytnutých z tohoto rozpočtu místním orgánům nebo z dalších prostředků státu.

Pro účely regulace cen platí: ...

B. ceny podle smluv uzavřených od 1. září 1991 se sjednávají na podkladě vyhodnocení soutěže podle Zadávacího řádu staveb ... ze dne 24. 7. 1991 ..., který je pro účely regulace cen podle tohoto písemně závazný ...",

porušily HZS České Budějovice, Plzeň-jih a Teplice.

HZS České Budějovice nevyhlásil veřejnou soutěž na zpracování projektové dokumentace stavební akce "Rekonstrukce výměníku". Na úhradu dokumentace v roce 1994 použil částku 38 000 Kč dotace ze státního rozpočtu.

HZS Plzeň - jih v souvislosti s akcí "Výstavba požární stanice Přeštice", na kterou byla v roce 1994 poskytnuta investiční dotace ze státního rozpočtu ve výši 4,5 mil. Kč, nevyhlásil veřejnou soutěž na dodavatele stavby v Cenovém věstníku.

HZS Teplice provedl v roce 1993 výběr dodavatelů investičních prací a zařízení na akci "Přístavba skladového hospodářství Okresní správy PO Teplice" bez vyhlášení veřejné soutěže. Celková smluvní cena činí 1 763 007 Kč.

Shrnutí:

Kontrolou byly zjištěny nedostatky zejména

- v legislativním zabezpečení problematiky hospodaření s účelovými prostředky vyčleněnými ze státního rozpočtu na PO;
- v plnění povinností OkÚ jako zřizovatelů příspěvkových organizací v oblasti PO při jejich zřizování;
- v použití účelových dotací na příspěvek na činnost HZS;
- v nakládání a hospodaření s majetkem přiděleným HZS, zvláště v jeho evidenci a provádění inventarizací;
- ve vedení účetnictví HZS.

V souladu s plánem kontrolní činnosti kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Ladislav Zeman.